

En el tercer aniversari de la mort d'Ignasi Iglésies

Han transcorregut tres anys des del traspàs del mestre, i el dolor per la pèrdua de l'amic fraternal de tots els catalans és encara viu i punyent. El record de l'Iglésies no s'ha desarrelat del cor del poble ni es desarrelarà mentre quedin homes que hagin gaudit la ventura de conèixer-lo i tractar-lo. I és que l'Iglésies constitueix un cas únic entre els homes que excel·leixen en qualsevol de les múltiples activitats humanes.

Així com en molts casos l'obra és superior a l'autor, en el de l'Iglésies l'obra, amb tot i ésser la més forta, humana i bella de la nostra literatura, és, evidentment, inferior a l'home que la produí. A l'Iglésies se l'admirava i se l'estimava no perquè fos autor de "El Cor del poble", "Els vells" i "Els primers freds", sinó perquè era l'home de la més captivadora senzillesa, de la més lleal cordialitat i la deu d'on brollava puríssim l'amor al proïsme.

De l'Iglésies se n'ha escrit molt i se n'escriurà més encara quan sigui conegut i divulgat el seu epistolari, puix que aquest constitueix l'aspecte més interessant de la seva complexa personalitat. Per ésser les cartes, escrites sense reserves mentals, el reflexe de l'ànima del qui les escriu, l'epistolari de l'Iglésies, pròxim a publicar-se, exaltarà la devoció del poble devés l'home que del seu pas per la vida n'ha deixat una inextingible estela de llum.

FOMENT, en el tercer aniversari de la mort del poeta del poble insereix aquestes ratlles que tenen la intenció d'un pomell de flors dipositades sobre la seva tomba.

ecos

FAMÍLIA I PROPIETAT

Si en el Congrés dels Diputats surten pareçosament les velles disputes sobre la propietat, per què ens hem d'omplir els dits de pols traient del l'armari els textos que ja la memòria oblidava? Transcrivim les velles paraules de Rousseau, totes descolorides pel temps: "El primer home que, en cercar un ter-

Sense eufemismes

Si ans de l'adveniment de la República el dir-se republicà un partit polític ja volia dir alguna cosa, una vegada establert aquest règim, ja no n'hi ha prou en donar-se aquest nom, sinó que cal que defineixin el contingut de llur ideari i que a més a més el practiquin en totes les actuacions dels seus homes.

L'Esquerra Republicana de Catalunya és un partit joveníssim per cert, però té estructurades unes bases i uns estatuts en els quals queda ben definit l'ideari del nostre partit.

Aquestes bases i aquests estatuts són prou coneguts de tothom que vulgui estar-ne assabentat, i, per tant, pequen d'ignorants o de mala fe aquells que diuen i escriuen que l'Esquerra és un conglomerat sense ideari definit.

Els homes que militem a l'Esquerra, no tenim, per cert, tots unes idees idèntiques i estandaritzades, però sí que és ben cert que tots plegats coincidim amb tots els principis establerts en els ideals bàsics del nostre partit. I mentre no s'hagin realitzat tots aquells principis, l'Esquerra tindrà una raó d'existir i unes doctrines que serviran d'aglutinant a tots els homes que la componen.

reny, s'atreví a dir: això és meu, i trobà gent tan dòcil per creure", fonamentà la nostra societat. Quants crims, guerres, misèries i horrors hauria evitat aquell que hagués arrencat la tanca i cridat al altres: Esteu perduts si oblideu que els fruits són de tothom i que la terra no pertany a ningú!" En aquells temps reculats, però, no hi va haver qui clamés contra la propietat. Preferiren girar els ulls cap a un altre indret i veure que hi havia terres i fruits que també podien apropiarse.

Així la propietat un dia va nèixer. Abans, quan l'home estava constituït en clans, no existia; l'horra practicava el més pur comunisme. La terra no era propietat de l'individu, sinó dominada per la tribu en conjunt. Per què l'home un dia abandona aquesta convivència i s'aïlla dins d'un domini singular? Perquè l'horda sofreix una diferenciació política que porta el

Només cal repassar el que nosaltres demanem en matèria social i religiosa per convèncer a tot polític un xic ben assabentat d'aquestes coses, que s'adongui que nosaltres, sense ésser un partit de classe, som un partit d'esquerra i que ens diferenciem d'una manera inconfusible de tots aquells altres partits catalans que es diuen de centre.

Es un sofisma l'afirmar que només el socialisme pot ésser un partit d'esquerra, car arreu del món hi ha partits que sense dir-se netament socialistes admeten solucions tant avançades com les d'aquests partits.

Ens ha sorprès llegir aquesta afirmació, i no sabem amb quina intenció ha estat feta. Potser és per a justificar certes marrades.

Nosaltres voldríem que els partits de centre fessin afirmacions com nosaltres en totes les qüestions, i principalment en les qüestions socials, d'ensenyament i religioses. Si amb aquestes afirmacions comences a practicar aquesta doctrina d'esquerra, nosaltres no tindríem cap inconvenient en ajuntar-nos amb ells i continuar la tasca que tenim començada, i la qual, no dubtem que trobarà forts esculls per esdevenir una esplendorosa realitat.

nom de família. L'individu disolt dins de la tribu totèmica passa a ésser el cap d'una família a la que és necessari alimentar i defensar imperativament; per tals imperatius necessita per ell la propietat. Els personatges hipotètics de Rousseau no varen invadir la terra cercada perquè intuïtivament sabien que allí dins hi havia un Estat: la família, i ells no estaven tampoc sols, sinó que entorn tenien dones i fills, dels que cada u era el mantenedor.

La família, des del seu origen, és la que manté la propietat. Allí on és més fort el sentiment familiar, allí impera l'instint d'apropiació. Roma, que donà la màxima autoritat al *pater familias*, donà també l'incommovable dret de propietat. L'home, volem dir, no té arrelat aquest sentiment gairebé místic de rapacitat que li atribueixen; si el té és, atàvicament, pensant en la família. Si nosaltres de-

vem crear una família; si la devem defensar, vestir, alimentar i instruir, necessitem béns i terres en què assentar-la. En l'època medieval, en els temps senyorials, el pare deu tenir cura de generacions nombroses que s'assenten a la taula tutelar i en la que també llesquen el pa els servents i conreadors de les hisendes. La indústria era domèstica i la família era un veritable microcosmos que produïa i consumia els propis fruits. La propietat era una cosa tan sagrada i inconcusa, com necessària.

Qui s'atreveix a negar, però, que la família sofreix un procés lent però continu, de desintegració i desrucció? La família no viu ja en la casa pairal, d'amples proporcions, amb dormitoris sobers i hospitalaris, amb la llar que escalfa a quatre generacions d'homes que treballen i de dones fecundes i laborioses; ara la família viu en pisos de lloguer, amb habitacions estretes, per un sol matrimoni de dos fills, amb totes les necessitats subministrades per companyies anònimes, amb els fills instruïts pedagògicament i no en el si de la família.

La família ha abdicat en la societat gairebé totes les funcions que eren de la seva incumbència. De cada dia més, l'Estat absorbeix aquelles funcions. Si l'enllumenat, la seguretat dels carrers, l'educació dels fills, la defensa contra les epidèmies i mil coses més, passen de les mans del pare de família a les de l'Estat, no és lògic que aquest Estat senti l'apetència i la necessitat de possessió que abans sentia el pare de família? L'Estat deu, progressivament, socialitzar la propietat, com socialitza progressivament i d'una manera insensible, les nostres necessitats.

La família es desfà; la propietat també. Discutim si serà un bé o un mal, però no ens insubordinem contra l'evidència. Algú en vessarà llàgrimes romàntiques. Però podrem fàcilment aconsolar tots els romanticismes i callar totes les inquietuds: la família continuarà en el camí de donar a la societat unes funcions que així seran més perfectes. Quedarà sempre per l'amor i pel sublim treball de procrear fills hermosos i robustos. Però vindrem en què per això no es necessiten patrimonis.